

ระบบบริการสาธารณสุขของประเทศไทย

แสงสีทธี กฤษณี

สุขภาพ (Health)

เป็นภาวะความเป็นอยู่ที่มีความสมบูรณ์ ทางด้าน
กาย จิตใจ และสังคม มิใช่เพียงปราศจากโรคหรือ
ความพิการ เท่านั้น (WHO)

World Health
Organization

บริการสุขภาพ (Health Care)

เป็นปัจจัยการผลิตอย่างหนึ่งสำหรับสุขภาพ (สินค้าและบริการต่าง ๆ ที่สามารถรักษา บำรุง และฟื้นฟูสุขภาพของบุคคล) การผลิตและบริการสุขภาพต้องเกิดขึ้นพร้อมกันและแยกจากกันไม่ได้

ระบบบริการสุขภาพของประเทศไทย (Health service system)

ปัจจัยกำหนดสุขภาพ หรือปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพ

(social determinants of health)

กรอบความคิด “ระบบบริการสาธารณสุข”

การจัดบริการสุขภาพในประเทศไทย

- โดยรัฐ
  - กระทรวงสาธารณสุข
  - มหาวิทยาลัย
  - ภาครัฐ เช่น กทม., ทหาร, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- โดยมูลนิธิ
- โดยเอกชน

จำนวนโรงพยาบาลในประเทศไทย

รวมทั้งสิ้น	1,387	แห่ง
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	943	แห่ง
เอกชน	329	แห่ง
นอกสาธารณสุข	115	แห่ง

การจัดสวัสดิการของรัฐด้านการบริการสุขภาพ

ถูกจัดโดย 3 ระบบใหญ่ ๆ ดังนี้

- 1.ข้าราชการ
- 2.ประกันสังคม
- 3.สปสช.

หลักการหรือแนวคิดเรื่องระบบและการจัดการบริการสุขภาพ

1.หลักความเสมอภาค (Equality)

- ความเท่าเทียมและความเสมอภาคในการเข้าถึงบริการ
- ไม่มีปัญหารายได้หรือถิ่นที่อยู่
- บริการต้องกระจายเพียงพอ ทั่วถึง

2.หลักความชอบธรรม (Equity)

- สอดคล้องกับความจำเป็นด้านสุขภาพ
- หากความจำเป็นเท่ากัน ต้องได้รับเท่าเทียมกัน

หลักการหรือแนวคิดเรื่องระบบและการจัดการบริการสุขภาพ (ต่อ)

3.หลักเสรีภาพ (Freedom)

-เสรีภาพในการเลือกการบริโภคตามความสมัครใจ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการจ่าย ความพึงพอใจ

4.หลักประโยชน์สูงสุด (Optimality)

-คำนึงถึงประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร

-บริการที่ดีที่สุด โดยต้นทุนหรือทรัพยากรที่เหมาะสม

ตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ 2550 ได้กำหนดความหมายของคำว่า

“**สุขภาพ**” หมายถึง ภาวะของมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางปัญญาและสังคม เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล

ระบบบริการสุขภาพ (health care system)

“ระบบบริการสุขภาพ ครอบคลุมตั้งแต่บริการเพื่อการใช้ชีวิต การร่วมกันสร้างสิ่งแวดล้อมที่สร้างเสริมสุขภาพรวมถึงการสุขภาพิบาล การมีอาหาร น้ำและอากาศที่ปลอดภัย อาจรวมไปถึงการมีเศรษฐฐานะ ระบบการปกครอง ระบบการค้า ระบบการประกอบอาชีพที่ช่วยแก้ไขปัญหาคความยากจน ซึ่งส่งผลให้ช่วยเหลือตนเองในการดูแลสุขภาพได้ การได้รับการศึกษาและข้อมูลเพื่อให้รู้เท่าทันโดยใช้ชีวิตอย่างเหมาะสมและรักษาสุขภาพที่ดีไว้ได้ ระบบป้องกันโรคที่ป้องกันได้ เมื่อเกิดโรคขึ้นก็มีระบบบริการรักษาโรค ซึ่งมีรูปแบบและระบบความซับซ้อนจากการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ มากมาย เมื่อพิการก็มีเทคโนโลยีในการลดความพิการและเพิ่มความสามารถในการดำรงชีวิต รวมไปถึงการปรับสภาพสังคมทั้งด้านกายภาพ กฎเกณฑ์สังคม และค่านิยม เพื่อให้ผู้พิการทางกาย จิต และทางสังคม เช่น โรคที่สังคมรังเกียจ ฯลฯ ได้มีสุขภาพะที่ดีที่สุดที่พึงจะมีได้” (ศาสตราจารย์ นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา 2543 : 35-36)

ระบบสาธารณสุข (Public Health System)

กระทรวงสาธารณสุขเป็นกลไกหลักของระบบสุขภาพแห่งชาติ ในฐานะเป็นแกนกลางของรัฐมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบให้มีการดำเนินงานด้านสุขภาพ มีหน่วยงานในสังกัดทั้งหน่วยงานด้านบริหาร ด้านบริการและด้านวิชาการ กระจายอยู่ทั่วประเทศ แต่ในขณะเดียวกันก็มีกระทรวงอื่นที่มีบทบาทหน้าที่ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพในมิติต่าง ๆ ที่ต้องเชื่อมโยงการทำงานเข้าด้วยกัน

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน เป็นต้น
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.) มีหน้าที่บริหารกองทุนเพื่อสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนในสังคมดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพในมิติต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) มีหน้าที่บริหารเงินกองทุนหลักประกันสุขภาพเพื่อจัดให้มีบริการสาธารณสุขที่จำเป็นสำหรับประชาชน สำนักงานประกันสังคม(กระทรวงแรงงาน) ดูแลให้มีบริการสาธารณสุขที่จำเป็นแก่ผู้ใช้แรงงานและครอบครัว สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข(สวรส.) มีหน้าที่บริหารเงินกองทุนเพื่อ สนับสนุนการสร้างและจัดการความรู้ด้านระบบสุขภาพ สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพบริการโรงพยาบาล (พรพ.) มีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและการจัดบริการสาธารณสุขของโรงพยาบาลและสถานบริการสาธารณสุขอื่น ๆ และ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ(สช.) มีหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพแก่รัฐบาลและทุกภาคส่วนในสังคม

- ในขณะที่เดียวกันก็มีกลไกอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมากที่มีส่วนขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านสุขภาพได้แก่ องค์กรสาธารณประโยชน์ด้านสุขภาพและเครือข่ายประชาสังคมด้านสุขภาพ เช่น มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ มูลนิธิหมอชาวบ้าน มูลนิธิคุ้มครองผู้บริโภค เครือข่ายประชาคมที่ทำงานด้านเอดส์ เครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุข เครือข่ายการแพทย์แผนไทยและทางเลือก เป็นต้น ซึ่งการทำงานของแต่ละเครือข่ายต่างก็มุ่งเน้นให้เกิดคำว่าสุขภาพในบริบทที่ต่างกันไปในแต่ละเครือข่าย ซึ่งมีทั้งด้านสังคม สิ่งแวดล้อม สุขภาพทางเลือก การคุ้มครองผู้บริโภค ฯลฯ

- นอกจากนี้ ในระดับพื้นที่ก็มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศกว่า 7,000 แห่ง มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินงานด้านสุขภาพอย่างกว้างขวางและชัดเจนตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 และพรบ.ที่เกี่ยวข้อง

ส่งเสริม ฟื้นฟู และธำรงสุขภาพของประชาชน

- ระบบบริการ หมายถึง บริการที่ส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟื้นฟูสุขภาพอย่างมีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน ครอบคลุมสิทธิประโยชน์ทางการแพทย์และสาธารณสุข ให้มีความสำคัญต่อการสร้างหน่วยบริการระดับปฐมภูมิที่เข้มแข็ง มีระบบสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพจากหน่วยบริการที่อยู่สูงขึ้นไป
- ระบบผู้ให้บริการ หมายถึง กำลังคนที่เพียงพอ มีความรู้ มีสัดส่วนของความชำนาญที่เหมาะสม ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างเท่าเทียมและครอบคลุม
- ระบบผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ หมายถึง เวชภัณฑ์ วัคซีน อุปกรณ์การวินิจฉัย และเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่มีมาตรฐาน คุณภาพ ความปลอดภัย มีระบบการขนส่งที่ดี มีข้อบ่งชี้ในการใช้
- ระบบการเงินการคลัง หมายถึง ระบบประกันสุขภาพที่ครอบคลุม ลดภาระค่าใช้จ่ายของภาครัฐและส่วนบุคคล ผ่านการระดมเงินทุน จัดสรร และบริหารงบประมาณที่เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ
- ระบบสารสนเทศ หมายถึง ความพร้อมและการแบ่งปันข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา แนวโน้ม ความต้องการทางการแพทย์และสาธารณสุข และการบรรลุตัวชี้วัดในการจัดบริการที่มีคุณภาพ ทัวถึง เป็นธรรม
- ระบบอภิบาล หมายถึง การกำกับดูแลให้องค์กรสุขภาพดำเนินภารกิจอย่างเป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการที่มุ่งแก้ปัญหาสาธารณสุขในปัจจุบัน และคาดการณ์ปัญหาในอนาคต

แนวคิดการจัดการด้านสุขภาพ ของระบบบริการสุขภาพ

- ครอบคลุมการจัดบริการสุขภาพที่เป็นการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ
- ครอบคลุมทั้งการบริการที่จัดโดยบุคลากรทางด้านสุขภาพ และบริการที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว และชุมชน
- สอดคล้องกับความจำเป็นหรือความต้องการ และสภาพปัญหาทางด้านสุขภาพ
- รูปแบบการดูแลตนเอง และการจัดบริการในสถานพยาบาลรูปแบบต่าง ๆ เช่น รพสต. ศูนย์สุขภาพ คลินิก โรงพยาบาล การออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ในรูปแบบต่าง ๆ

องค์ประกอบของระบบบริการสุขภาพที่ดี

- ประเภทและลักษณะของบริการสุขภาพ
- ระบบผลิตบุคลากร
- ระบบเทคโนโลยีรวมถึงยา
- ระบบการวิจัยสร้างความรู้
- ระบบการเงินงบประมาณ
- ระบบประกันคุณภาพสถานพยาบาล
- ระบบความโปร่งใส
- ระบบการตรวจสอบที่เป็นอิสระ

ประเภทและลักษณะของบริการสุขภาพ

- ระบบบริการฉุกเฉิน
- ระบบการดูแลรักษาตัวเอง
- ระบบการดูแลที่แล
- ระบบบริการการแพทย์ระดับต้น
- ระบบบริการการแพทย์พิเศษ
- ระบบการแพทย์แผนไทย

ระบบผลิตบุคลากร

- การผลิตบุคลากรให้ตรงตามความต้องการของระบบบริการ มีคุณธรรมและ
ความสามารถสูง

ระบบเทคโนโลยีรวมถึงยา

- การประยุกต์ใช้ความรู้ วัสดุอุปกรณ์ วิธีการ ยา วัคซีน

ระบบการวิจัยสร้างความรู้

- มีการวิจัยเพื่อสร้างความรู้ที่พิสูจน์ได้จริง ถูกต้อง ได้ความรู้ใหม่ รู้เท่าทัน ติดตาม แก้ไขปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้นใหม่ได้ทัน

ระบบการเงินงบประมาณ

- การมีประกันสังคม หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า สวัสดิการรัฐ ข้าราชการ

ระบบประกันคุณภาพสถานพยาบาล HA

- Hospital Accreditation / Healthcare Accreditation
- ใช้ประเมินความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความถูกต้องสมบูรณ์ คุณธรรม น้ำใจ ความซื่อสัตย์ และการจัดการที่ดีของสถานพยาบาล

ระบบความโปร่งใส

- สร้างวัฒนธรรมความโปร่งใส สามารถให้ประชาชนทั่วไปเข้ามาสอบถามและตรวจสอบข้อมูลได้

ระบบตรวจสอบที่เป็นอิสระ

- เมื่อมีการตรวจสอบแล้วต้องมีการรายงานให้สาธารณะทราบด้วย

ระบบการบริการสาธารณสุข

- ทรัพยากรสาธารณสุข
- โครงสร้างองค์กร
- การบริหารจัดการ
- การเงินการคลังสาธารณสุข
- แบบแผนการให้บริการสุขภาพ

การบริการ

- บริการปฐมภูมิ (Primary care)
- บริการทุติยภูมิ (Secondary care)
- บริการตติยภูมิ (Tertiary care)

การสาธารณสุขมูลฐาน

- การบริการสาธารณสุขอันจำเป็นแก่การดำรงชีวิตของมนุษย์
- สอดคล้องกับความเป็นอยู่และเป็นที่ยอมรับของสังคม
- เข้าถึงชุมชน ครอบคลุม ทั่วบุคคล

นโยบายกระทรวงสาธารณสุข ปี 2564

ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานสู่อนาคตสาธารณสุขไทยสำหรับปี 2564 ให้มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนางานสาธารณสุขตามแนวพระราชดำริ และโครงการเฉลิมพระเกียรติเพื่อเทิดพระเกียรติพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ และได้กำหนดจุดมุ่งเน้นที่สำคัญในการดำเนินการให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนทุกคนในประเทศไทยใน 9 ประเด็นสำคัญได้แก่

1.การสร้าง ระบบสุขภาพปฐมภูมิเข้มแข็งโดยการยกระดับระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถให้กับ อสม. หมอประจำบ้านเพื่อ ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนคนไทยทุกคนทั่ว มีหมอประจำตัวครบ 3 คนได้แก่ หมอประจำบ้าน คืออสม.หมออนามัย คือ บุคลากรสาธารณสุขประจำ รพ.สต.และหมอ ครอบครัว คือ แพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว เพื่อให้ทุกภาคส่วนช่วยกันสร้างความ แข็งแกร่งให้ระบบสุขภาพปฐมภูมิให้แก่ประเทศไทย สร้างสุขภาพที่ดีให้แก่คนไทยและให้ มีศักยภาพในการดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว ชุมชน

2.ให้ความสำคัญกับ เศรษฐกิจสุขภาพสนับสนุนแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการจัดบริการสุขภาพ และเพิ่มมูลค่านวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ และบริการสุขภาพ สร้างรายได้ให้กับประชาชน และประเทศชาติ เพื่อมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ(Medical & Wellness Hub)ของประเทศไทย

3.ผลักดันสมุนไพร กัญชา กัญชงเพื่อสุขภาพให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้ใช้
อย่างครอบคลุม พัฒนาศักยภาพบุคลากรเร่งวิจัยพัฒนาและคิดค้นผลิตภัณฑ์ นวัตกรรม
จากสมุนไพร กัญชา กัญชงให้เกิดการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

4.ส่งเสริมการมีสุขภาพดีวิถีใหม่โดยมุ่งปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพแบบNew Normal
เน้นอาหาร ออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชน

5.COVID-19ยังเป็นประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง เพื่อคุ้มครองการระบาดของมู่่ง พัฒนาระบบสาธารณสุขในภาพรวมของประเทศ เป็นโอกาสในการเพิ่มศักยภาพความ มั่นคงทางสุขภาพในการจัดการกับโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

6.การพัฒนา หน่วยบริการก้าวหน้าเพื่อลดความแออัด ลดการรอคอยในสถานพยาบาล มุ่งสร้างความปลอดภัยทั้งบุคลากรทางการแพทย์และประชาชนเพิ่มประสิทธิภาพด้วยการบริการด้านการแพทย์วิถีใหม่และนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ พร้อมทั้งส่งเสริมให้เขตสุขภาพมีการจัดระบบบริการให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

7.การ ดูแลสุขภาพแบบองค์รวมอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยดูแลและลดผลกระทบด้านสุขภาพที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร มุ่งเน้นในกลุ่มเด็กปฐมวัย และผู้สูงอายุ พร้อมทั้งพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพจิตในเชิงรุก

8. ยึดหลักธรรมาภิบาล โปร่งใสในการบริหารควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตาม
ครรลองคลองธรรม ถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ สร้างความเชื่อมั่นให้กับองค์กร

9.บุคลากร ถือเป็นหัวใจขององค์กร ผู้นำต้องดูแล ต้องสร้าง “กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแห่งความสุข” ให้บุคลากรมีความสุขและปลอดภัยในการทำงาน งานได้ผลคนเป็นสุขจะสร้างผลผลิตของงานในการดูแลประชาชนได้อย่างยั่งยืน

นโยบายอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปีงบประมาณ 2564

Healthy

ส่งเสริมให้ประชาชน มี Health Literacy เพื่อความเข้าใจในคุณค่าและมีความสามารถในการเลือกใช้การแพทย์แผนไทยให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสุขภาพ

พัฒนาระบบการแพทย์แผนไทยที่ทันสมัยกลมกลืนในระบบสุขภาพ เพื่อคุณภาพที่ทั่วถึง โดยความเท่าเทียมสำหรับประชาชน

Wealthy

สนับสนุนผลิตภัณฑ์และบริการการแพทย์แผนไทย สู่เวทีโลกด้วยภาพลักษณ์แห่ง
มาตรฐานและความปลอดภัย มีพื้นฐานทางวิชาการ วิจัย การจัดการความรู้เพื่อการ
ควบคุมคุณภาพภายใต้การขับเคลื่อนพรบ.ผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.2562

บูรณาการการแพทย์แผนไทยสู่การขยายโอกาสด้านเศรษฐกิจของประเทศทั้งในด้าน
บุคลากร เช่น แพทย์แผนไทย หมอนวด ด้านผลิตภัณฑ์และบริการรวมทั้งการมี เมือง
สมุนไพรเพื่อThai Traditional Medical Tour

Happy

สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพด้านวิชาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกแก่บุคลากร

พัฒนาทักษะด้านการบริหารวิชาการ การวิจัย การจัดการความรู้ การประเมินผล

พัฒนาความรู้ สร้างโอกาสการเกิดเครือข่ายการเรียนรู้ เชิงเกษตรศาสตร์ อุตสาหกรรมศาสตร์และเศรษฐศาสตร์

เตรียมความพร้อมในทักษะด้านการบริหารระบบราชการเพื่อสร้างนักบริหารรุ่นใหม่

Work-life balance ภายใต้ยุคสมัยของการเปลี่ยนแปลงและ IT disruption

เขตสุขภาพ

KB online
สำหรับ สหกรณ์

เขตสุขภาวะ เพื่อประชาชน:

เขตสุขภาพเพื่อประชาชน จัดแบ่ง เป็น ๑๒ เขต และกรุงเทพมหานคร
เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบพื้นที่การทำงานของภาคีหลัก

กระทรวงสาธารณสุข (สธ.)

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

แนวทางการทำงานหรือการบริหารจัดการ

พัฒนาวิธีการจัดการใหม่ เช่น การทำแผนร่วม การพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายร่วมกัน โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ที่มีอยู่ การจัดการระบบข้อมูลใหม่ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนและการใช้ข้อมูลร่วม การใช้งานวิชาการเป็นฐานการทำงานร่วมกัน การวางเป้าหมายและแผนงานร่วมเพื่อการจัดการระบบสุขภาพของพื้นที่ การจัดการเครือข่าย และการสร้างพื้นที่กลางให้เครือข่ายได้ทำงานร่วมกัน และเปิดพื้นที่สาธารณะในรูปแบบต่าง ๆ เนื่องจากการทำงานของเขตสุขภาพเพื่อประชาชน เป็นเรื่องการจัดการแนวใหม่ แม้ว่าเขตพื้นที่อาจเป็นพื้นที่เดิม ควรให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้ และการทำความเข้าใจกับคนที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเกิดอุดมการณ์ร่วม และควรทบทวนกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน ขับเคลื่อน/แก้ไขปัญหาสุขภาพต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ด้วย

วางแนวทางการเชื่อมประสานกับกลไกโครงสร้างแนวดิ่งและแนวนอนที่มีอยู่ โดยมีการ
จัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการ กลไก/เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในเขต
พื้นที่ เพื่อหนุนเสริมการทำงาน

มีการกำหนดประสิทธิภาพของกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของเขตพื้นที่ให้ชัดเจน โดยมีเครื่องมือสำหรับการติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลที่เหมาะสม กำหนดเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จการทำงาน ที่เชื่อมโยงกับตัวชี้วัดการทำงานของหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องด้วย โดยให้การประเมินผลการทำงานเป็นกระบวนการเรียนรู้ พัฒนา และยกระดับการจัดการเขตสุขภาพเพื่อประชาชน

ใช้เครื่องมือพัฒนานโยบายสาธารณะต่าง ๆ เช่น สมัชชาสุขภาพ ธรรมนูญสุขภาพ การประเมินผลกระทบทางสุขภาพ แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ แผนแม่บทพื้นที่ เป็นกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ และเชื่อมโยงระดับพื้นที่สู่ระดับชาติ เช่น ควรมีเวทีทบทวนสังเคราะห์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติการจริงในพื้นที่ (interactive learning through action) ระหว่างเขตพื้นที่ทั้งระดับจังหวัด เขต ประเทศ อย่างสม่ำเสมอ

ใช้งบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ มาบูรณาการร่วมกันผ่านการจัดทำแผนปฏิบัติการ
โครงการร่วม หรือข้อตกลงร่วม

กำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการเขตสุขภาพเพื่อประชาชน (กขป.) เป็นกระบวนการเปิดที่ให้โอกาสทุกภาคส่วนที่สนใจสามารถเข้าร่วมรับฟัง สังเกตการณ์ รวมทั้งเสนอความคิดเห็นต่อที่ประชุมได้ นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ควรมีการสื่อสารสาธารณะในรูปแบบที่หลากหลาย รวมถึงมีการจัดทำรายงานสาธารณะเพื่อเผยแพร่การดำเนินงานเป็นประจำปีอีกด้วย

เขตสุขภาพเพื่อประชาชน
และจังหวัดภายใต้เขตสุขภาพเพื่อประชาชน

๑. เขตสุขภาพเพื่อประชาชน เขตที่ ๑

๑) เชียงราย

๒) น่าน

๓) พะเยา

๔) แพร่

๕) เชียงใหม่

๖) แม่ฮ่องสอน

๗) ลำปาง

๘) ลำพูน

๒. เขตสุขภาพเพื่อประชาชน เขตที่ ๒

๑) ตาก

๒) พิษณุโลก

๓) เพชรบูรณ์

๔) สุโขทัย

๕) อุตรดิตถ์

๓. เขตสุขภาพเพื่อประชาชน เขตที่ ๓

๑) ชัยนาท

๒) กำแพงเพชร

๓) พิษณุตร

๔) นครสวรรค์

๕) อุทัยธานี

๔. เขตสุขภาพเพื่อประชาชน เขตที่ ๔

๑) นนทบุรี

๒) ปทุมธานี

๓) พระนครศรีอยุธยา

๔) สระบุรี

๕) ลพบุรี

๖) สิงห์บุรี

๗) อ่างทอง

๘) นครนายก

๕. เขตสุขภาพเพื่อประชาชน เขตที่ ๕

๑) กาญจนบุรี

๒) นครปฐม

๓) ราชบุรี

๔) สุพรรณบุรี

๕) ประจวบคีรีขันธ์

๖) เพชรบุรี

๗) สมุทรสงคราม

๘) สมุทรสาคร

๖. เขตสุขภาพเพื่อประชาชน เขตที่ ๖

๑) ฉะเชิงเทรา

๒) ปราจีนบุรี

๓) สระแก้ว

๔) สมุทรปราการ

๕) จันทบุรี

๖) ชลบุรี

๗) ตราด

๘) ระยอง

๗. เขตสุขภาพเพื่อประชาชน เขตที่ ๗

๑) กาชสินธุ์

๒) ขอนแก่น

๓) มหาสารคาม

๔) ร้อยเอ็ด

๘. เขตสุขภาพเพื่อประชาชน เขตที่ ๘

๑) บึงกาฬ

๒) เลย

๓) หนองคาย

๔) หนองบัวลำภู

๕) อุดรธานี

๖) นครพนม

๗) สกลนคร

๙. เขตสุขภาพเพื่อประชาชน เขตที่ ๙

๑) ชัยภูมิ

๒) นครราชสีมา

๓) บุรีรัมย์

๔) สุรินทร์

๑๐. เขตสุขภาพเพื่อประชาชน เขตที่ ๑๐

๑) มุกดาหาร

๒) ยโสธร

๓) ศรีสะเกษ

๔) อุบลราชธานี

๕) อำนาจเจริญ

๑๑. เขตสุขภาพเพื่อประชาชน เขตที่ ๑๑

๑) ชุมพร

๒) นครศรีธรรมราช

๓) สุราษฎร์ธานี

๔) กระบี่

๕) พังงา

๖) ภูเก็ต

๗) ระนอง

๑๒. เขตสุขภาพเพื่อประชาชน เขตที่ ๑๒

๑) พัทลุง

๒) ตรัง

๓) นราธิวาส

๔) ปัตตานี

๕) ยะลา

๖) สงขลา

๗) สตูล

๑๓. เขตสุขภาพเพื่อประชาชน เขตที่ ๑๓

๑) กรุงเทพมหานคร

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ